

Purimot annak emlékére tartjuk, hogy a perzsa világuralkodó, Ahasvérus király (I. Xerxész, i. e. 485-465) idejében, Hámán főminiszter „igyekezett elveszteni minden zsidót” és ezért 10 000 tálent ezüstöt ajánlott fel a királynak. Eszter királyné és nagybátyja, Mordecháj közbenjárására a zsidók megmenekültek a kiirtatástól.

A **Purim** név a „sorsvetést” jelentő púr szóból ered, mert Hámán így választotta ki az időpontot, amikor ki akarta irtani a zsidókat. A zsidó naptár szerint ez Ádár 14. (idén március 21).

A **Purim** ünnepen a perzsa uralom alatt élő zsidó közösség megmenekülésére emlékeznek. Ezt a keresztény időszámítás kezdete előtt 450 körül történt eseményt Eszter könyve (Megillat) örökíti meg.

Purimi szokások, kötelezettségek

A **Purimhoz** különböző vallási kötelezettségek (micvák) kapcsolódnak. Az első, hogy a zsidók meghallgassák Eszter tekercsének közösségi felolvasását a zsinagógában az ünnepet köszöntő este és reggel, mely alatt az évben egy alkalommal hangoskodhatnak is, sőt mi több, kötelesség Hámán nevének említésekor zajt csapni.

Egy másik előírás, az úgynevezett *mislóach mánót*, azaz különböző finomságok küldése barátoknak, valamint adományt adni a szegényeknek, hogy ők se nélkülözzenek eme örömteli ünnepen.

Mindennek betetőzéseként pedig lakomát csapnak, ahol a rabbik előírását követve annyit kell inni a nagy vigadalomban, hogy ne tudjanak különbséget tenni az átkozott Hámán és az áldott Mordecháj között. Szokás ezen az ünnepen különböző jelmezekbe öltözni – szimbolizálva a szerencsétlenség és szerencse forgandóságát –, valamint purimi játékokat rendezni és különféle édességeket enni, mint például Hámán füle, flódni.

A betegeinknek jó egészséget, mielőbbi gyógyulást kívánunk, a Tóra szerint az Adar hónap örömet és gyógyulást hoz!

SZIMCHAT PURIM, PURIM SZAMEACH!!!

Purimi érdekességek! Ez más, mint a többi ünnep!

A purimról közel sem hallunk és tudunk annyit, mint a másik két fontos zsidó ünnepről, a hanukáról és pészahról, pedig nagyon is élő hagyomány. A zsidó farsangnak is nevezett időszakban épp úgy maszkot öltenek, beöltöznek és az utcára mennek az ünneplők, akár a karneválozók, de valami egészen mást ünnepelnek.

Érdekesség, hogy ezt a történetet nem a Tóra, hanem a Biblia, azon belül is Eszter könyve őrzi.

Erre a több, mint 2400 éves történetre emlékezik a zsidóság minden évben. **Purim előtt böjti napot szokás tartani**, ami napfelkelte előtt kezdődik, és napnyugta után 35 perccel ér véget. A törvények szigorúak: ha a böjti nap sábbátra esik, más napra kell kitűzni az önmegtartóztatást. Ez a nap az imádkozásról, elmélyülésről – és koplalásról – szól, amit vidám és hangos, lakomázásokkal teli ünnepnap követ. Ahogy a böjt, úgy a “buli” is elrendeltetett: az evés-ivás-vigadás épp úgy a parancsolat része, mint az önfegyelmezés ideje.

Az ünnepi szertartás szerint **felolvassák Eszter könyvét** (ortodox szokás szerint 24 óra alatt kétszer is). Minden alkalommal, amikor a felolvasó a szövegben Hámán nevéhez ér, a hagyomány szerint nagy ricsajt kell csapni, hogy a gonosznak még a nevét se hallják. A purim az egyetlen ünnep, amelyen nem csak hogy nem bűn, hanem kifejezett elvárás zajongani, rikoltozni, dobogni és kerepelni a zsinagógában.

Ahogy egy minden valamirevaló karneválon folyik a sör, bor, pálinka, úgy purim ünnepén is. Jóllehet, egész évben mértéktartó italozásra intik a híveket, ez az egyetlen ünnep, amikor még **kifejezetten ajánlott is kirúgni a hámból**.

“Addig kell inni, amíg nem tudunk különbséget tenni az átkozott Hámán és az áldott Mordecháj között” – szólnak az Eszter-tekercek (Mordecháj Eszter unokabátyja és szövetségese volt, akivel összefogott Hámán ellen).

A bócher matematikája.
(zsidó anekdóta)

Purim este nagy trakta van Goldberger Lázárnál. Négyen ülnek az asztalnál. A gazda, a felesége, a fia és a leánya. Négy sült kacska van az asztalon. Épp falatozni akarnak, mikor betoppan egy éhes bócher és vacsorát kér.

A purimi hangulatú gazda:

- Jó, adok vacsorát, ha ezt a négy sült kacsát egyenlő, igazságos arányban felosztani tudod ötünk között.

Rövid gondolkodás után a bócher így szólt:

- Hát osztozkodjunk: A bálbóss(házigazda), a felesége és 1 kacska = 3; a leány, a fiú és 1 kacska — 3; én meg 2 kacska — 3 és ezzel a 2 sült kacsával megillan a jó számoló.

Apróhirdetések egy Purimi zsidó újságban

- Eszter az úrileány, elmenne nevelőnőnek 30-32 éves fiúgyermek mellé.
- Mordche kellő hozománnyal, feleségül venne egy-két Rotschild lányt.
- Slajme vagyok, fordítási munkákat vállallok! Vagyonából bárkit 24 óra alatt sikerrel kifordítok.
- Avruham, fiatal, jóképű üzletember vagyok, hat autóm, két mobilom van, és egy nyaralóm a Karib-tengeren. Nem keresek senkit, csak dicsekedni akartam.
- Majsi, a műköszörüs vagyok! Ollók, kések - de nem sokat!
- Törpe tacska kiskutyát szeretnék - ingyen vagy annál olcsóbban!

Jótevés és jó evés!

A hagyomány szerint legalább két szegény családnak legalább kétféle ételt illik adni, és nem megvetendő a szegények pénzbeli támogatása sem. Rokonoknak és barátoknak szokás házilag készített ételekből álló csomagot küldeni. Érdekes, hogy még a szegények sem mentesülnek az adakozásra való intelem alól: ha jelképesen is, de nekik is kell adniuk purim idején. A flódnin kívül leggyakrabban az ozé hámánál, azaz hámánfülével találkozhatunk.

A hámánásaknak is nevezett sütemény a magyar derelyével, avagy barátfülével rokon, és bizony, Eszter történetének gonosz szereplőjét, Hámánt idézi meg az elnevezése. Hámánfüle lehet mákkal vagy lekvárral töltött, háromszögalakban összehajtott tészta – a purim ünneplése mit sem ér közös hámánfüle-falatozás nélkül. A purimkor zajló nagy keresztbe-kasul ajándékozások során nem ritka, hogy egyszer csak egy igencsak ismerős, ínycsiklandó csomagot kap az ember, mégpedig több megajándékozottat megjárva a sajátja jut hozzá vissza. Sebaj, a lényeg nem ez!

Milyen az igazi flódni?

FLÓDNI (FLADEN, FLADNI, FLUDEN) – A jól ismert és nagyra becsült történész és főrabbi, Raj Tamás (1940-2010) szavaival élve “Valamennyi purimi sütemény királynője azonban kétségkívül a flódni. Elkészítése rendkívüli gondosságot igényel. Az igazi flódni nem is hasonlít arra, amit flódni címen a cukrászdában kapni lehet. Mindenekelőtt az igazi flódni négyrétegű tölteléket tartalmaz: almát, diót, mákot és házilag készült (!) szilvalekvárt. Csakhogy valamennyi tölteléket külön kell megfőzni, majd egybe megsütni. Az almát borban párolják, a mákot reszelt citromhéjjal és sziruppal, a diót pedig mazsolával és rummal készítik elő a sütésre. Persze, receptet nem írunk, hiszen ahány ház, annyi szokás, s főként annyiféle a slachmónesz* is...”

(Slachmónesz: , a purimhoz kötődő előírás, amelynek alapján ajándékokat, különböző finomságokat, kóstolót illik küldeni a barátoknak, adományokat adni a szegényeknek, hogy ők se nélkülözzenek az ünnepen.)

Egy vásárlási majsze, a simlis vásárlóról.

Nem fontos követni a példáját!

Amerikai nyugdíjas férj:

Miután nyugdíjba vonultam, feleségem ragaszkodik hozzá, hogy vásárlásainál elkísérjem az áruházba.

Sajnos, a legtöbb férfihez hasonlóan a vásárlás engem is halálra untat.

Ezért legszívesebben gyorsan végeznék, de a feleségem - a legtöbb nőhöz hasonlóan -, imád össze-vissza csellengeni a polcok között, miközben én egyedül unatkozom.

Tegnap nap folyamán feleségem kapott egy levelet az áruház vezetőségétől, a következő tartalommal:

Tisztelt Asszonyom!

Az elmúlt hat hónap folyamán az Ön férje elég sok kellemetlenséget okozott cégünknek, amit tovább nem vagyunk hajlandók tolerálni, ezért úgy határoztunk, hogy az Ön férjét "persona non grata-nak" nyilvánítjuk, és áruházunkból kitiltjuk. Megértése elnyerése végett az alábbiakban felsorakoztatjuk férje videó felvételekkel bizonyítható tetteit.

Június 15. Leemelt a polcról 12 doboz óvszert, amiket egyenként a gyanútlan vásárlók bevásárló kocsijába dobott.

Július 8. Az ajándék osztályon található összes csörgőórát 5 perces időközökkel beállította csörgésre.

Július 29. Leemelt egy nagy flakon ketchup-ot, aminek tartalmát a padlóra csöpögtette egészen a női vécéig.

Augusztus 28. Elemelt egy "Vigyázz, nedves padló!" táblát és elhelyezte a szőnyegosztályon.

Szeptember 15. A sportosztályon felállított egy sátrat, és az arra járó gyerekeknek azt mondta, aki hoz párnát és pokrócot az otthon részlegből, azt beengedi a sátorba. A felhívásra 23 gyerek reagált pozitívan.

Október 10. A sportosztályon felvett egy vadászfegyvert, majd fenyegető hangon megkérdezte az eladót, hogy hol vásárolhatna idegnyugtató gyógyszert.

November 18. Bebújt a konfekciós ruhákat tartó állványba, és amikor valaki elhúzta a ruhákat, rávisított "engem válassz, engem válassz!"

November 24. Bement egy próbafülkébe, várt két percet, majd elkiáltotta magát. "Úristen, itt nincs vécépapír!!!!!!!!!" Az egyik eladónő elájult.

Kérjük szíves megértését!

Az Áruház Vezetőség

Purim 2018 Debrecen

